Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

13.5.2025

Timo Jaakkola, Tuula Pietilä

Eduskunnan ympäristövaliokunta

Viite: Valtioneuvoston selonteko (VNS 2/2025 vp) julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–29

Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2026–29, pääluokka 35

Yleiskuva

Taulukko 1: Pääluokka 35, kehys (1 000 euroa)

Vuosi	2025 (TA)	2026	2027	2028	2029
Yhteensä	254 649	435 053	372 840	341 101	339 173
Kehys	235 524	268 888	258 095	235 176	234 148
Kehyksen ulkop.	*19 125*	*166 165*	*114 745*	*105 925*	*105 025*

Ympäristöministeriön hallinnonalan määrärahat kasvavat 180 milj. euroa (71 %) kehyskauden 2026–2029 ensimmäisenä vuotena verrattuna TA2025:een. Suurimpana syynä kasvulle on Valtion asuntorahaston toimintojen siirtäminen valtion budjettitalouteen. Tuottavuusohjelma ja REPowerEU-rahoituksen päättyminen laskevat ennakoidusti toimintamenojen määrää. Panostus ympäristön- ja luonnonsuojeluun säilyy kehyskaudella suunnilleen aiemmalla tasolla. Kehyskauden lopussa hallinnonalan määrärahoista 39 % kohdistuu ympäristön- ja luonnonsuojelumenoihin, 38 % asumiseen ja rakentamiseen liittyviin menoihin ja 23 % toimintamenoihin

Luonnonsuojelun määrärahoja suunnataan edelleen METSO- ja Helmi-ohjelmien toteutukseen sekä EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteisiin. Luonnonsuojelun määrärahaa on ympäristöministeriön hallinnonalalla n. 96–97 milj. euroa vuodessa kehyskauden aikana. Itämeren ja vesien suojelussa jatketaan vesien- ja merenhoidon toimenpideohjelmien toimeenpanoa ja panostetaan erityisesti Saaristomeren tilan parantamiseen. Vesiensuojeluun suunnataan 16,7 milj. euroa vuodessa kehyskaudella.

Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen -luvun määrärahoja nostaa vuodesta 2026 alkaen Valtion asuntorahaston toimintojen siirtäminen valtion talousarvion momenteille. Luvun

määrärahoja laskee vuodesta 2027 eteenpäin yhteisöjen korkotukimaksujen väheneminen. Määrärahan tasoa nostaa väliaikaisesti myös InvestEU-lainatakausohjelmaan liittyvä kansallinen rahoitusosuus, johon osallistutaan yhteensä 45,7 milj. eurolla vuosien 2025–2027 aikana.

YM:n hallinnonalan menokehys on n. 0,4 % hallinnonalojen kokonaiskehyksestä.

Kaavio 1: Ympäristöministeriön hallinnonalan kehyksen muutos (1 000 euroa)

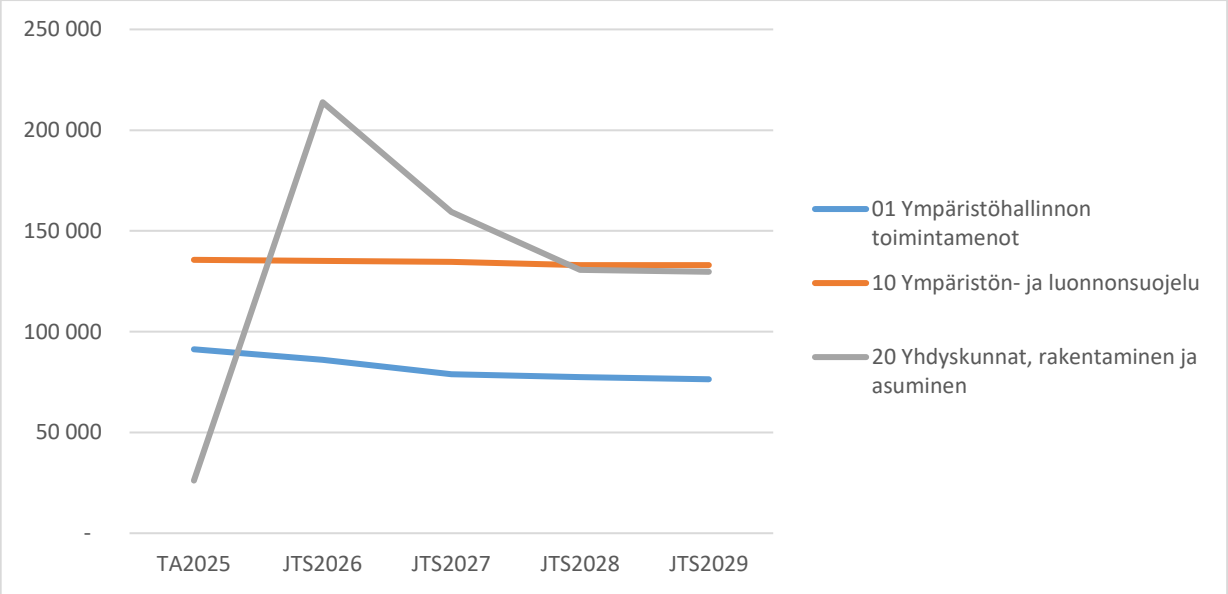

Määrärahat eri momenteilla

35.01.01 Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) (1 000 euroa)

TA2025	2026	2027	2028	2029
40 433	39 154	36 405	36 421	36 443

Keskeiset muutokset:

- REPowerEU-rahoitus päättyy vuoteen 2026.
- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (Ara) siirto on täysimääräisenä YM:n toimintamenoissa vuodesta 2026 alkaen.

Kaavio 2: Ympäristöministeriön toimintamenojen kehitys 2014–2029

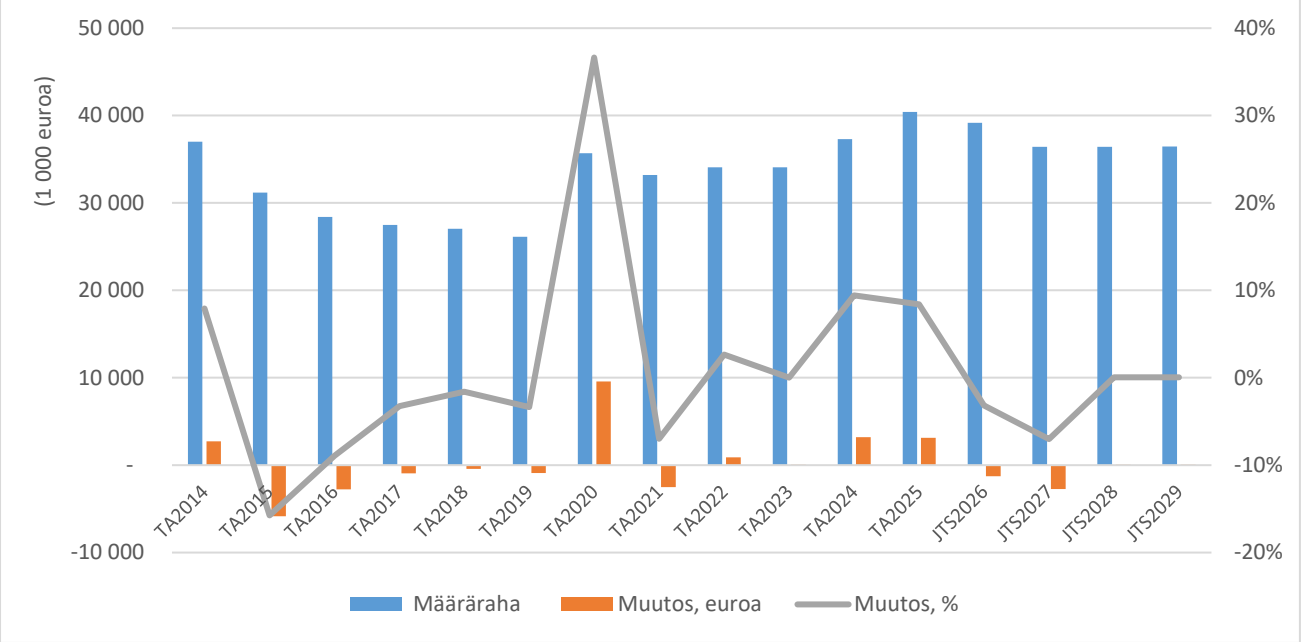

Valtion asuntorahaston toimintojen siirtäminen valtion budjettitalouteen

35.20.57 Valtion tukeman asuntokannan avustukset (smr 2 v)

- Erityisryhmien investointiavustuksilla tuetaan heikoimpien ryhmien asuntotarjonnan parantamista 15 milj. eurolla vuosittain.
- Taloudellisissa vaikeuksissa oleville taloyhtiöille voidaan myöntää avustuksia vuosittain 2,6 milj. eurolla.
- Purkuavustusvaltuus 5 milj. euroa.

35.20.58 Valtion tukeman asuntotuotannon valtuudet (arviomääräraha)

- Valtion tukemaan asuntotuotantoon myönnetään uutta valtuutta yhteensä 1,208 mrd. euroa vuosittain kehyskaudella, josta 1 mrd. euroa on asuntotuotannon korkotukilainojen hyväksymisvaltuutta.
- Purkuakordi- ja rajoitusakordivaltuus on yhteensä 8 milj. euroa vuodessa.
- Valtion takausvaltuus 100 milj. euroa.
- Valtion tukeman asuntotuotannon korkotukimenot ja takauskorvaukset luetaan kehyksen ulkopuolisiksi menoiksi.

12.35.21 Valtion asuntorahoituksen tulot

- Valtion asuntorahaston kassan tuloutus 2 314 265 000 euroa (kertaluonteinen 2026).
- Yhteensä momentin tuloja on 2,697 mrd. euroa vuonna 2026.
- Jatkokehysvuosina momentille arvioidaan tuloiksi 179,9–271,4 milj. euroa.
- Aravalainojen lyhennykset ja korkotulot vähenevät kehyskauden aikana.

Poimintoja muista momenteista

35.01.04 Syken toimintamenot:

- Luontotyyppi- ja ekosysteemitiedon uusien kustannustehokkaiden menetelmien kehittämiseen (T&K) lisäystä yht. 2 milj. euroa vuosille 2026–2027.
- Ennallistamistutkimukseen (T&K) lisäyksenä 1 milj. euroa vuosittain pysyvästi 2026 alkaen.
- REPowerEU-rahoitus loppuu vuonna 2026.

35.01.65 Järjestöavustuksiin on varattu vuosittain 1,965 milj. euroa.

35.10.21, 35.10.52 ja 35.10.63 luonnonsuojeluun ja luonnon virkistyskäyttöön on varattu n. 99–103 milj. euroa vuosittain. Luonnonsuojelun rahoitukseen lisätään 1,75 milj. euroa vuosittain METSO- ja Helmi-ohjelmien kautta.

35.10.66 Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet: 2,062 milj. euroa.

35.10.67 Ympäristövahinkorahasto: 3 milj. euroa vuodessa.

35.20.33 Pitkäaikaisasunnottomuusohjelma: 4,65 milj. euroa vuodelle 2026.

35.20.55 Ikääntyneiden kotona asumista ja hissien jälkiasennuksia tuetaan kehyskaudella korjausavustuksilla, joihin varataan 6,985–9,55 milj. euroa / vuosi kehyskaudella.

35.20.64 Rakennusperintöavustuksiin varataan 1,7 milj. euroa vuodessa.